



MAPAMÁTKY

Rondokubistická



mapamatky.cz

Délka trasy 2,9 km

Zastávky

Království obloučků a národních barev

Jedni ho vnímají jako symbol nového národa, druzí jako příznak dávno překonané architektury balancující na hraně kýče. Čím je ve skutečnosti styl, pro který se ustálil název rondokubismus, ale najdete ho i pod názvy národní dekorativismus, české art deco nebo obloučkový kubismus?

Rondokubismus se rodí v souvislosti se vznikem Československa a do jisté míry je reakcí na předchozí období kubismu. Tehdejší architekti byli opojeni svobodou nového samostatného státu a hledali architektonický výraz jako doklad svébytnosti české kultury. Aby vytvořili čistě národní sloh, inspirovali se tradičními vzory lidové architektury, které doplnili paletou národních barev v utlumených podobách jako okrová, béžová nebo siena. I když byl rondokubismus částí odborné veřejnosti považován za zpátečnický, je jisté, že byl důležitou etapou české architektury, která dodnes okouzlí svou hravostí, barevností a odkazy na udatné dějiny českého národa.

- 1. Činžovní dům**
Jungmannovo nám. 764/4
Rudolf Stockar, 1922
- 2. Palác Adria**
Jungmannova 31
Pavel Janák, Josef Zásche, 1924
- 3. Dům U Myšáka**
Vodičkova 730/31
Otto Ehlen, Josef Čapek, Josef Gočár, 1922
- 4. Radiopalác**
Vinohradská 1789
Alois Dryák, 1925
- 5. Švehlova kolej**
Slavíkova 1499
Jan Chládek, 1925
- 6. Městská telefonní ústředna**
Fibichova 1500/21
Bohumír Kozák, 1926

Chcete víc?

Palác Akropolis

Kubelíkova 1548
Rudolf Svoboda, 1927

Banka českosl. legií

Na Poříčí 1047/26
Josef Gočár, 1923

Činžovní dům Růžová

Růžová 947/10
Bohumír Kozák, 1922

Blok 9 činžovních domů

Tusarova 1266/11
Rudolf Hrabě, 1922

Kolonie Svoboda

Chorvatská 1823/6
a přilehlé ulice
František A. Libra, 1924

Učitelství družstevní dům

v Holešovicích
Kamenická 811/35
Otakar Novotný, 1924

Přečerp. stanice Bruska

Svatovítská 467/1A
B. Hollmann, J. Žofka,
L. Řehák, J. Němec, 1924

Činž. dům Bubenečská

Českomalínská 527/11
Jaroslav Vondrák, 1922

Bývalá škola

Gymnasijní 510/1
Rudolf Hrabě, 1925

Gočárovovy domy

U Trojského zámku 120/3
Josef Gočár, 1920

Hořanovského vila

Na Lysinách 52/7
Pavel Janák, 1921

Činž. dům Jugoslávských partyzánů

Rooseveltova 615/34
Rudolf Hrabě, 1925

Činžovní domy

Nad Panenskou
Nad Panenskou 524/1
Miloš Vaněček, 1926

Vila Na Šafránci

Na Šafránci 1760/12
František A. Libra, 1921

Činž. dům Senovážné nám

Senovážné nám. 980/22
Rudolf Jonáš, 1925

Trafostanice Praha 5

Kovářů 32
Jindřich Freiwald, 1925

Činž. dům Vnohradská

Vnohradská 1786/122
není znám / nedohledáno

mapový podklad


www.tah.cz

Rondokubistická trasa

1: Činžovní dům Jungmannovo náměstí

1922 Rudolf Stockar

Jungmannovo nám. 764/4

Na úzké gotické parcele na Jungmannově náměstí stával dům už od dob Karla IV. Pozdější klasicistní stavba, ze které se do současnosti zachovaly plackové klenby a schodiště v přízemí, byla v průběhu staletí několikrát přestavována. Nejrazantnější proměnou prošla až ve 20. letech minulého století podle projektu Rudolfa Stockara. Návrh připravovaný pro obchodníka Gustava Vinařského je ovlivněn rondokubismem, což je patrné zvláště na průčelí do Jungmannova náměstí. Jednoosá fasáda je po bocích lemována vypoulenými červenými pilastry a horizontálně členěná sestavou říms a nadokenních parapetů stejné barvy. Nejvýraznější prvky jsou zakulacený arkýř ve 4. podlaží a následně obloukový štít na samém vrcholu stavby. V průběhu let bylo upraveno přízemí a další změny na domě probíhaly prakticky neustále. Dodnes však památkově chráněná stavba představuje kvalitní ukázkou českého rondokubismu.

Jaký letopočet se nachází na piedestálu sochy Josefa Jungmanna stojící na náměstí?

A) 1866 B) 1877 C) 1888

2: Palác Adria

1924 Pavel Janák Josef Zasche

Jungmannova 36/31

Palác Adria, který bezmála 100 let poutá pozornost kolemjdoucích, je prvotřídním zástupcem českého art deco a to i přesto, že do jisté míry nevychází z české architektury. Italská pojišťovna Riunione Adriatica di Sicurtà si místo, kde předtím stával Thun-Salmův palác, vybrala pro své nové sídlo a projekt zadala architektu Josefu Zaschovi. K němu se později připojil Pavel Janák, s návrhem slavné fasády plné rondokubistických detailů, jako jsou obloučkové a trojúhelníkové římsy nebo pilastry se stylizovanými květy. Vztah Itálie a Čech symbolizuje převýšený vstup s postraními sochami zpodobňujícími Terst a Prahu od sochaře Karla Dvořáka. Vnitřní pasáže vévodí kruhové náměstí a dvorana pojišťovny s orlojem doplněným sochařskou výzdobou Bohumila Kafky. Na opačném konci pasáže se nachází vstup do slavné kavárny Adria, která byla nedávno pečlivě zrekonstruována do původní podoby a její střešní terasa nabízí krásný pohled na Národní třídu.

Jaké číslo se nenachází na ciferníku "orloje" v pasáži Adria?

A) 3 B) 8 C) 20

Správné odpovědi na kvízové otázky naleznete na adrese mapamatky.cz/rondokubisticka-trasa/kviz

3: Dům U Myšáka

1922 O. Ehlen J. Čapek J. Gočár

Vodičkova 710/31

V architektonickém vývoji ulice Vodičkova hraje nemalou roli výrazný dům U Myšáka, který vznikl jako neorenesanční novostavba roku 1883, ovšem jeho současná rondokubistická podoba pochází z dob první republiky. Největší zásluha tentokrát nepatří architektovi, ale majiteli komplexu Františku Myšákovi, slavnému českému cukráři. Ten sem umístil svou cukrárnu Myšák jejímiž stálými hosty byla například Ema Destinová, Oldřich Nový či prezident Masaryk. Pod návrhem rondokubistické fasády z roku 1922 je podepsán stavitel Josef Čapek, ovšem pravděpodobně se na vývoji podílel i Josef Gočár. Výsledkem je skutečně vrcholné dílo národního stylu art deco s typickými obloučky, válci a trojúhelníky. Celou fasádu se zdobenou vykonzolovanou římsou, dvojicí arkýřů, vysokým řádem přepásaných pilastrů a prolamovanými okenními oblouky sjednocuje barevné provedení odkazující k národním barvám – červené a bílé. Ve stejném stylu vznikly i části interiéru, v čele se samotnou cukrárnou. Ovšem do dnešních dob se zachovaly pouze fragmenty původní rondokubistické výzdoby.

Kolik světél se nachází nad vstupem do domu U Myšáka?

A) 7 B) 9 C) 11

4: Radiopalác

1925 Alois Dryák

Vinohradská 1789/4

Objemná šestipatrová rondokubistická stavba Radiopaláce zasahuje hned do třech pražských ulic (Vinohradská, Sázavská a Blanická). Na první pohled nenarušuje okolní zástavbu, po detailnějším zkoumání však zaujme členitou zdobenou fasádou, typickou pro český obloučkový styl. Budova je tvořena třemi křídly do písmene U se včleněným sníženým dvoupatrovým křídlem. Architektem Radiopaláce se stal Alois Dryák, který v průběhu své kariéry navrhl budovy mnoha různých účelů i stylů (např. secesní hotel Meran na Václavském náměstí, původní podobu Strahovského stadionu či se podílel architektonickými pracemi na pomníku Františka Palackého z roku 1912). Radiopalác se od svého vzniku ve dvacátých letech 20. století stal místem pro setkávání a pořádání kulturních akcí. Tato tradice je živá i v současnosti díky dvěma společenským sálům, které povětšinou slouží k pronájmu.

Jaký symbol najdete mezi geometrickými tvary na fasádě budovy?

A) poštovní trubku
B) housle se smyčcem
C) ozubené kolo

5: Švehlova kolej

1925 Jan Chládek

Slavíkova 1499/22

Výrazně barevná stavba Švehlovy koleje nese jméno po prvorepublikovém politikovi Antonínu Švehlovi, který se díky svým aktivitám zasadil o stavební rozvoj Prahy. Na realizaci této honosné, šestipodlažní budovy s bývalým kinem (dnes divadlem Venuše ve Švehlovce ve vnitrobloku) bylo využito hypotéky od státu, loterie, ale i družstevní podíl v hodnotě 500 korun, který musel každý z rodičů ubytovaných žáků odkoupit. Ve své době se jednalo o jednu z nejmodernějších staveb tohoto druhu v Evropě. Dodnes se zachovaly téměř všechny původní detaily, včetně rondokubistické fasády, schodiště, chodby a pokojů. Nad hlavním vstupem se nachází čtyři karyatidy, symbolizující roční období, jež jsou dílem Františka Úprky. K rondokubistickému domu přibýlo v padesátých letech nové křídlo ve stylu socialistického realismu, jež zdobí dobová sgrafita. Kolej má bohatou historii i z hlediska důležitých událostí. Byli zde zatčeni studenti po protifašistických demonstracích v roce 1939, za války kolej fašisté dokonce obsadili. Za komunismu se nazývala 5. května a přešla do správy státu, později do správy Univerzity Karlovy.

Bustu koho nenajdete u vstupu do nového křídla kolejí?

A) J. A. Purkyně B) O. Ševčíka C) B. Bolzana

6: Městská telefonní ústředna

1926 Bohumír Kozák

Fibichova 1500/21

Prázdná, žlutá budova bývalé telefonní ústředny byla prvním domem postaveným na Žižkově po vzniku Velké Prahy. Stala se centrem všech telefonních hovorů a zároveň i sídlem poštovního úřadu. Na tyto dvě funkce odkazují reliéfy ve vrcholcích vstupních portálů, jež jsou společně s ostatní sochařskou výzdobou dílem Ladislava Kofránka. Ačkoliv je tato rondokubistická budova se zdobenou geometrickou fasádou nyní prázdná, dříve fungovala skoro nepřetržitě a zaměstnanci zde mohli i bydlet nebo chodit do společného bazénu. Interiéru dominoval 30 metrů dlouhý a 15 metrů široký sál, kde se nacházelo 82 přepojovačů. V této době byly mezi dvěma věžemi natažené anténní dráty. K historii budovy patří mimo jiné i začátky Československé televize, ve třicátých letech zde totiž sídlil televizní ústav, který vyvíjel televizní signál. Rondokubistická ústředna sloužila od osmdesátých let jako kanceláře Telecomu a od roku 2010 je prázdná.

Co je napsáno na pamětní desce umístěné mezi dvěma hlavními portály ústředny?

A) památka padlým za druhé světové války
B) věrni sobě a národu
C) obětím okupace, hrdinům revoluce